

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta " 6—
četrt leta " 3—
na mesec " 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka peti vrsta 14 vin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve naročilne se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18—
pol leta " 9—
četrt leta " 4-50
na mesec " 1-60

Za inozemstvo celo leto " 28—
Upravišče: Knafljeva ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Ogrski državni zbor. — Zakonska predloga o najetju novega ogrskega posojila.

Budimpešta, 31. julija. V nadaljni včerajšnji seji se je obravnavalo o zakonski predlogi glede najetja novega ogrskega posojila v znesku 560 milijonov kron. Poslanec Kossuthove stranke Bessy vpraša, če je res treba najeti tako visoko posojilo in predlaga, da naj vlada v prihodnje predloži tudi izkaze čez faktične investicije. Finančni minister Lukasz se bavi zlasti z napadi francoskega časopisja na ogrske finance ter izjavlja, da so ogrske finance mnogo pretrde, da bi jih mogli omajati zahrbtni napadi. Minister nadalje prosi za kolikor mogoče dolgo trajajočo avtorizacijo glede najetja posojila, da bo mogoče v pravem trenutku posojilo pod ugodnimi pogoji kontrahirati. Predlog glede najetja posojila je bil sprejet. Ravno tako tudi predlog finančnega ministra. Na koncu debate opozarja poslanec Huszar na razmere, ki vladajo pri nekem ogrskem regimentu, pri katerem se je usmrtilo vsled šikaniranja nekega stražmojstra že 20 mož.

Položaj na Hrvaškem.

Budimpešta, 31. julija. Ogrski korespondenčni urad javlja iz Zagreba, da ban dr. Tomašić nikakor ni pripravljen sprejeti stališča, kakor ga je precizirala srbsko-hrvaška koalicija v svojem pismu na bana. Če srbsko-hrvaška koalicija ne opusti od svojega stališča, je nevarna kriza na Hrvaškem neizogibna.

Francija in novo ogrsko posojilo.

Dunaj, 31. julija. »Wiener Allgemeine Zeitung« prinaša iz Pariza od izvrstno informirane strani sledeče poročilo: V tukajšnjih finančnih krogih je govorica, da bo dovolila Francoska kvota za ogrsko posojilo, to je prepustila udeležene papirje na tukajšno borzo le, če Avstrija vstreže nekaterim francoskim finančnim željam, zlasti glede vprašanj južne železnice.

Razprava v bosanskem saboru.

Sarajevo, 31. julija. Sabor nadaljuje specialno razpravo deželne proračuna glede etape gospodarstva uprave. Civilni adlatus baron Benko se protivi sklepom proračunskega odseka, da naj kulturni odbor preiskuje gozdno gospodarstvo v deželi, ker ta zahteva nasprotuje deželnemu statutu. Iz istega vzroka odklanja sklep, da se bosanski gozdovi brez posebnega privoljenja bosanskega sabora ne smejo prodati nobenemu inozemcu. Sekcijski načelnik Mikuli poroča nato o delovanju vlade na gospodarskem polju in o poslovanju vlade glede vprašanj narodnogospodarskega in socialnega značaja. Govorniki vseh strank se izjavljajo z deloma ostrimi kritikami za proračun. Prihodnja seja je v ponedeljek.

Velike kavalerijske vaje odpovedane.

Dunaj, 31. julija. Sedaj so se odpovedale tudi velike vaje konjenice,

glede katerih je bilo prvotno določeno, da bi se imele vršiti v Galiciji.

Ruski glasovi o sestanku nemškega državnega tajnika Kiderlen-Wächterja z avstrijskim zunanjim ministrom grofom Aehrenthalom.

Petrograd, 31. julija. »Novoje Vremja« piše glede sestanka nemškega državnega tajnika Kiderlen-Wächterja z avstrijskim zunanjim ministrom ministrom grof. Aehrenthalom v Marijinih varih sledeče: Kiderlen-Wächter je mož, ki bo znal pri razmerju med Nemčijo in Avstrijo vedno uveljavljati nemške interese. Rutina grof Aehrenthalove politike se je sicer z njegovo orijentalno politiko zvišala, vendar ga bo Kiderlen-Wächter znal obeneim izpodrinuti tam na gospodarskem polju, kjer bo Avstrija Nemčiji pomagala na političnem, kakor se je to zgodilo na Balkanu. Nadejati se je, da bo Kiderlen-Wächter to politiko nadaljeval.

Nov ponemčevalni zavod.

Celje, 31. julija. Ustanovil se je posredovalni urad za nameščevanje in ponemčevanje trgovskih in obrtniških vajencev. Zavod sta ustanovila »Südmarka« in nemški »volksrat« za Spodnje Štajersko.

Strela je ubila.

Maribor, 31. julija. Strela je ubila v Draženbergu pri Sv. Ani na Krembergu 24letno dekle Gungel, ko je pred nevihto bežala s polja domov.

Jubilejsko darilo.

Zalec, 31. julija. Jubilejna cirilmetodova slavnost, na kateri se je prigodilo znani klerikalni uboj, je donesla 1500 K čistega dobička. Ta znesek so odposlali kot jubilejno darilo družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljano.

Nemčurški kandidati v celjski okoli.

Celje, 31. julija. Celjski nemčurji so postavili v I. razredu za občinske volitve v celjski okoli te- le kandidate: dr. Ambroschütz, uradnega vodjo celjskega magistrata, Jakoba Janiča, graščaka, ki se je šele pred kratkim ponemčuril, Jos. Leena, Jos. Seiferta, mesarja in gostilničarja, J. Rebevscheka, trgovca z lesom, Jos. Jarmerja in J. Tepejca, Avgusta Westena, kmeta Fr. Bobnerja v Spodnji Hudinji in Adolfa Cehlika v Gaberjah. V II. in III. razredu so postavili za kandidate same kmete, ki pa nimajo absolutno nobene nade, da bi prodrl. Prava bitka med Slovenci in nemčurji se bo torej bila v I. razredu. Nadejati se je, da tudi v tem razredu prodor Slovenci.

Nemčurji in sokolska slavnost v Celju.

Celje, 31. julija. Nemčurje silno bodejo v oči lepaki, ki vabijo na sokolsko slavnost v Gaberjah. Komaj so jih po vogalih nalepili, že so jih malodane vse potrgali. Slovesna Leonova je videla, kako so slikovci trgali plakate in je na to opozorila

mestnega redarja. Toda redar seveda ni storil svoje dolžnosti, marveč je Slovenko še ozmerjal in oštel.

K smrti poslanca Gabela.

Dunaj, 31. julija. K smrti poslca Gabela, katerega je danes zjutraj zadela kap, se pripoveduje, da je neposredno vzrok smrti bilo veliko razburjenje poslanca, ker njegovi številni predlogi, katere je stavil kot član socialno - političnega odseka, niso našli pri drugih poslancih in v odseku umevanja.

Nemški socialni demokratje razbili shod čeških socialnih demokratov.

Liberec, 31. julija. Tukajšni nemški soc. demokrati so onemogočili shod čeških socialnih demokratov, ki so se hoteli na tem shodu pečati s stališčem, katerega zavzemajo nemški socialni demokratje k znanim Stranekovim resolucijam. Nemški socialni demokrati so še pred otvoritvijo shoda zasedli zborovalno dvorano in se polastili tudi predsedstva. Nato so se odstranili češki socialni demokrati med glasnimi protesti. Nemški socialni demokrati pa so zborovali naprej in so zlasti oboje pisanje čeških socialnodemokratskih listov glede nemških socialnih demokratov.

Spor med Španko in Vatikanom. — Diplomatske zveze med Vatikanom in Španko pretrgane.

Madrid, 31. julija. Vsled nedopustnega vmešavanja Vatikanu v notranje državne razmere na Špankem je odpoklicanje španskega poslanika pri papeški stolici izvršeno. Napredna javnost z veseljem pozdravlja ta korak liberalne vlade. Toda tudi duhovništvo in pod njenim vplivom klerikaleci se pripravljajo na odločen odpor. Klerikaleci pripravljajo velikanke demonstracije in napovedujejo sedanji liberalni vladi boj na življenje in smrt Znamenja za ta boj so že dana. Objavili so pismo pretendentu za španski prestol, princa bourbonskega, v katerem napovedujejo boj proti liberalnemu sistemu, seveda v tistem namenu, da bi mogel v kalnem ribariti. Na drugi strani pa je liberalna vlada na ta boj pripravljena in polna najboljših upov. Ministrski predsednik Canalejas je na nekem shodu javno izjavil: »Pripravljeni smo nastopiti proti vsem onim, ki skušajo Španko podjarmiti klerikalizem.« Liberalci so na ta poslednji boj proti klerikalizmu pripravljeni in računajo pri tem na pamet, parlament in vojaštvo. Naš boj ni protiverski, temveč protiklerikalni, naš boj je boj za domovino, naš boj je popolnoma upravičen. Vlada ima zaupanje v kralja in dobro misli s Španko ter jo hoče rešiti klerikalne reakcije.

Barcelona, 31. julija. Položaj v Barceloni postaja z vsakim trenutkom resnejši. Javni lokali in ulice so popolnoma prazni. Ljudje ostajajo doma, ker se boje, da se s vsakim hipom pričnejo ulični boji in ropi.

nja. General Villex ima dekret, ki ga pooblašča z diktaturo. Bati se je najhujšega.

Pariz, 31. julija. Nastop princa turbonskega, pretendenta na španski prestol, se spravlja od tukajšnjih listov v zvezo z intimnim obsevanjem, katero je že od nekdaj obstajalo med Karliti in sedanjim papežem Pijem X.

Papež se odpove papeškemu prestolu.

Pariz, 31. julija. Porazi vatikanske politike za časa papeževanja Pija X. so po poročilih pariških listov pripravili cerkvenega poglavarja do tega, da hoče odložiti svoje breme in resignirati na papeško čast.

Bosanski »Hrvatski Dnevnik« konfisciran.

Sarajevo, 31. julija. »Hrvatski Dnevnik« je bil konfisciran, ker je objavil napade Srbov v deželnem zboru na poslanca »Hrvatske katoličke udruge« Mrlića.

K atentatu na bosanskega deželnega šefa generala Varešanina.

Sarajevo, 31. julija. Dijak, ki je bil v Baru aretiran, se zove Raško. Njegovo pravo ime je Lazar Vuježović. Za Raškota so ga klicali le njegovi tovariši.

Kotor, 31. julija. Črnogorska policija je že dalj časa iskala dijaka z imenom Lazar Vuježović. Ko je prišel Vuježović v Bar, ga policija prvotno ni takoj spoznala, toda sumila je vendarle v njem baje nekega Srba, ki je prišel v Črno goro zato, da bi izvršil atentat na knezu Nikiti. Zaradi tega se mu je odvzelo orožje in se ga je postavilo pod strogo policijsko nadzorstvo in opazovanje. Drugi dan po dohodu se je Vuježović odpeljal iz Bara v Kuči in je bil na potu spoznan kot Lazar Vuježović ter tudi takoj aretiran. Odpeljali so ga v ječo v Podgorico. Dolži se ga raznih pamfletov, ki so bili spisani proti črnogorskemu knezu Nikiti in pa najožjega stika z napadalcem na bosanskega deželnega šefa generala Varešanina, dijaka Žerajića.

Spor med Turško in Grško.

Carigrad, 31. julija. Velesile Francija in Italija ste odgovorili na noto porte glede nameravane kandidature Venezelosa v grško narodno skupščino. Francija in Italija izjavljata, da se boste ravnali po principih, katere je ugotavljala turška vlada.

Zaradi cirilice kaznovani duhovniki.

Trst, 31. julija. »Piccolo« poroča iz Zadra, da se je vsem duhovnikom, ki se zavzemajo za enakopravnost cirilice z latinico, zagrozilo s cerkvenimi kaznimi, ako ne opuste tega.

Letalni poskusi ob Adriji.

Reke, 31. julija. Dne 15. avgusta bo poskušal francoski avijatik Verdupery poleteti s svojim aeroplanom iz Pulja ob istrski obali do Reke.

„Slovenec“ pa dr. Masaryk.

Iz članka »Vítězná obstrukce«, ki ga je priobčila češka revija »Naše Doba« je napravil »Slovenec« veliko afero. O stvari sami smo že označili svoje stališče, treba je nam dodati samo še par opazk, ki uprav bengalično osvetljujejo način »Slovenčeve« borbe.

Iz vseh »Slovenčevih« filipik je razvidno, da podtika članek »Vítězná obstrukce« profesorju Masaryku samemu.

To pa je zavijanje dejstev, zakaj dotičnega članka ni spisal dr. Masaryk, nego neki Č... — menimo, da je popolno ime njegovo Čada. — »Slovenec« je glavne stavke iz navedenega članka, na katere je zgradil vse svoje filipike, ali netočno posnel, ako bi hoteli biti hudobni, bi rekli, da jih je falsificiral. Pasus o »nezrelih in negotovih zahtevah jugoslovanskih« se glasi v izvirniku tako: »Česká otázka o sobě je věru komplikována dost, aby snesla ještě přitěžž požadavků jihoslovanských, namnoze nezralých a nehotových.«

V točnem slovenskem prevodu bi se glasil ta stavek tako-le: »Češko vprašanje je zares dovolj komplikovano, da bi moglo še prenesti obremenjenja jugoslovanskih zahtev, večkrat nezrelih in nesigurnih. — Iz točno prevedenega tega stavka je razvidno, da članek absolutno ne meri na jugoslovansko vseučiliško vprašanje, marveč na dr. Šusteršičevo politiko, o kateri je govoril neposredno preje.

Stavek o »tujcih« slove v originalu tako-le: »O tom musíme rozhodovati sami, bez vlivů cizích, třeba slovanských...« To bi se v točnem slovenskem prevodu glasil tako-le: »O tem moramo odločevati sami, brez tujih vplivov, če tudi slovanskih.«

Iz češkega izvirnika in slovenskega prevoda se pač lahko razvidi, da je »Slovenec« izvajal docela sofistiške konkluzije iz posameznih stavkov v članku, ki ga je priobčila »Naša Doba«.

Članek Č... ni nikjer proglasil jugoslovanskih narodnih in vseučiliških zahtev za nezrele in negotove, to mu je podtaknil samo »Slovenec«, da bi iz tega koval političen kapital.

Res pa je, da je pisec članka »Vítězná obstrukce« odkrito povedal svoje mnenje, da so jugoslovanske zahteve, tiste, ki jih zastopa dr. Šusteršič, večkrat nezrele in nesigurne.

Ta trditev pa je žalibog resnična in pritrditi ji mora vsakdo, ki ima zdrave možgane, in kdor je zasledoval zadnja leta vihravo Šusteršičevo politiko, ki je brez vsake doslednosti in brez vsakih stalnih in trdnih načel prehajala iz največjega oportunitizma v skrajni radikalizem in narobe.

Da pa je članek mislil v svojih izvajanjih Šusteršičevo politiko in ne jugoslovanske kot take, dokazuje že drugi pasus v Čadevih izvajanjih. Čada piše: »O češki politiki, o taktiki čeških strank je v zadnjih dveh letih odločeval vedja klerikalnih Slovencev dr. Šusteršič, toda pri vsi simpatiji za skupno postopanje obeh strank vendar mislimo, da skoro izključno uvaževanje prav tega vpliva ni bilo v duhu češke politike.«

S tem je članek pač dovolj jasno povedal, da merijo njegova izvajanja samo na tisto jugoslovansko politiko, katere reprezentant je dr. Šusteršič.

In če uvažujemo navedene besede pisčeve, da skoro izključno uvaževanje prav tega vpliva, to je voditelja klerikalnih Slovencev, dr. Šusteršiča, ni v duhu češke politike, potem pač ne moremo biti niti trenotka v dvomu, na koga se nanašajo nadaljnje člankarjeve besede: »O tem moramo odločevati sami brez tujih vplivov, če tudi slovanskih.«

Pisec misli pod »tujimi vplivi«, kakor je razvidno iz zgoraj navedenega citata, brezdvomno — klerikalne vplive, in če se proti tem, in najsi bodo tudi slovanski, zavaruje, se ni proti slovanski vzajemnosti čisto nič pregrešil. To je gotovo.

Po vsem tem, kar smo povedali in kar smo navedli, se popolnoma lahko presodi, ako je bil »Slovenec« v polemiki proti piscu Č... zaradi članka »Vítězná obstrukce« v reviji »Naše Doba« upravičen udariti na slovensko, odnosno jugoslovansko struno.

Članek se je tikal edino klerikalcev in njihove politike. In da je bila ta politika zavojena, to je fakt, ki ga nehote priznavajo klerikalci sami s tem, da si svoje politike nasproti »Naši Dobi« niso upali zagovarjati, marveč so stvar zasukali tako, kakor da bi bila napadena jugoslovanska narodna politika kot taka.

V to svrhu so: 1. podtaknili inkriminirani članek dr. Masaryku, da si ga le-ta, kakor je razvidno iz šifre, natisnjene pod člankom, ni pisal in nemara tudi ne čital, ker je, kolikor je nam znano, že dlje časa odsoten iz Prage; 2. so nekaj stavkov iztrgali iz celote ter jih potem po svoje sofistsko komentirali in 3. so nekatere besede prosto falsificirali, kakor je njihovemu namenu bolje kazalo.

Če je takšno postopanje honetno, prepuščamo sodbi poštene javnosti.

Naša, nadvse pravična c. kr. deželna vlada,

je zopet enkrat pokazala svojo naklonjenost nemškemu kapitalu pivovarniške družbe »Union«. Podelila je tej družbi kar naenkrat dve gostilničarski koncesiji in se ni prav nič ozirala na izjavo zadruge gostilničarjev, na izjavo občinskega sveta in na sklep mestnega magistrata, ki so bili

vai proti temu, da bi si pivovarna pridobivala koncesijo za koncesijo. Deželna vlada se pa tudi ni nič ozirala na obrtni red, ki določa, da se je pri podelitvi gostilničarskih koncesij enkrat na take prošice, ki bodo obrt sami izvrševali. Radovedni smo, ali bo te koncesije izvrševal kak ravatelj ali pa kak upravni svetnik družbe »Union«. Pri vsem tem je pa še nekaj drugega upoštevati. V Ljubljani imamo celo vrsto gostilničarjev, ki se že dolgo vrsto let borijo za pridobitev svoje koncesije, kateri želji pa mestni magistrat nikakor ne more vstreči, ker ne kaže število koncesij pomnožiti. Te dve koncesiji pa, ki bi jih lahko dobili samostojni in dolgoletni gostilničarji, jim jih je torej z dovoljenjem c. kr. deželne vlade odzrla nemška pivovarniška družba »Union«. Ni čuda torej, da vlada med gostilničarji največja nevolja in so v tem slučaju čisto upravičeni, če ožigosajo našo deželno vlado in da se potom protestnega shoda pritožijo na ministrstvo.

Vest se jim je vzbudila, ali hočejo biti nepristranski?

Znano je, da je deželni predsednik baron Schwarz ovadil sodišču odgovornega urednika našega lista, češ, da je bil odsoten iz Ljubljane, a tega ni naznanil oblasti. Mi smo na to z vsjo primerno državljansko ponižnostjo vprašali gospoda barona Schwarz, ako se z isto ljubeznijo, kakor za odgovornega urednika »Slovenskega Naroda« zanima tudi za odgovornega urednika Žitnika pri »Domoljubu« in Gostinčarja pri »Naši Moči«, ki sta notorično opetovano za dlje časa odsotna iz Ljubljane, ne da bi kdaj o tem obvestila oblast. To v vsi dolžni pokorščini izrečeno vprašanje je gospode na Bleiweisovi cesti silno razburilo in spravilo v nemalo zadrego.

Baron Schwarz na oddihu.

V »Slovencu«, ki ima, kakor se samo ob sebi razume, imenitne zveze s palačo na Bleiweisovi cesti, smo čitali, da so izvolili bivati preblagorodni gospod deželni predsednik baron Teodor Schwarz pretekli teden na Bledu. Šli so tjakaj na oddih, ker so bili vsled silnih naporov in velikega truda, ki jih jim provzroča visoko njihovo odgovorno mesto, popolnoma izmučeni in utrujeni. Ker presvetli niso hoteli, da bi jih kdorkoli motil v njih blaženem miru, so vzeli samo — detektiva Gerloviča, da je to budno oko postave bdelo nad pokojem njihove prevzvišenosti. Nam se zdi, da že zopet straši na Bleiweisovi cesti. Če ne bo ta strah zopet rodil orožnike? Strah ima, pravijo, velike oči!

Boje se javnosti.

Včeraj smo poročali, da se je pri zgradbi nemškega gledališča v Gradišču udrl strop ter pokopal pod sabo delavko Marijo Zupančičevo. O nesreči smo takoj dobili telefonsko obvestilo, nakar smo poslali na lice mesta svojega poročevalca. Temu pa sta dva možakarja zabranila vstop v poslopje, češ, da časnikarski poročevalci pač ne bodo dognali, kako se je dogodila nesreča. To je navadna nemčurska impertinenca, ki jo zavračamo z vso odločnostjo. Če sta imela moža pravico zabraniti poročevalcu vstop, sta to lahko storila, nima ta pa absolutno prav nikake pravice, da bi smela delati neslanih opazk. Sicer pa dejstvo, da se žurnalstom ni dovolil pristop na mesto nesreče, že samo govori dovolj jasno. Gospoda se čutijo krive, zato se boje javne kontrole. Če pa mislijo, da bodo na ta način javno kontrolo preprečili, se korenito motijo. Obljubljamo jim, da bomo stvari posvetili vso pozornost ter brez pardona razkrinkali krivice.

Bolgarski trgovci na Slovenskem.

Iz Sofije nam pišejo: Zanimanje med tukajšnjimi trgovci in obrtniki za izlet na Slovensko je zelo veliko. Glede izleta se je že vršil zaupni razgovor. V splošnosti so se udeleženci izrekli za to, naj se priredi izlet letos meseca septembra, ali pa prihodnjo spomlad meseca junija. Za izlet se posebno zanimata Georgij Pejev, predsednik obrtniške zveze in tajnik trgovske zbornice dr. Zlatarov.

Konstituiranje odbora obrambnega društva »Branibor«.

Konstituiranje odbora tega velevažnega društva se vrši v ponedeljek, dne 1. avgusta ob 3. popoldne v pisarni »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani. Vsi izvoljeni odborniki se pozivajo, da se te seje zanesljivo udeležijo, ker se bo posvetovalo o zelo važnih stvareh.

LISTEK.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.
(Dalje.)

Na svojih romanjih od župnišča do župnišča, od urada do urada, od hiše do hiše in od tercijalke do tercijalke je sicer glede sina grofa Panigaja in »tiste mule« iz Trnovega izsledil dosti važne podatke, a o sinu samem ni dobil nobenega sledu. Izvedel je, da je Magdalena Kozamer-nikova imela sina, ki ga ni vzela seboj, ko je zapustila Ljubljano, marveč ga izročila neki znanki na barju, kjer so bili na hrani nezakonski otroci. Dognal je tudi, da je bil pri tisti ženski na hrani otrok neke farovške kuharice. Ko je ta otrok umrl, je dotična ženska to prikrila materi in prejemale dalje denar, ki ga je pošiljala farovška kuharica. In ker Magdalena Kozamer-nikova za svojega sina ni nikdar vprašala, ga je premetena barjanka, ko je do-rasel, izročila farovski kuharici, češ, da je njen. In farovška kuharica je zanj z ljubeznijo skrbela, dokler ni

prišla celi goljufiji na sled. Potem pa ga je zavrгла in nihče ni vedel, kam je izginil.

»Ignacij Kozamer-nik, rojen v Ljubljani, dne 26. avgusta 1782«, to je Rovetti di Kadona krožilo neprestano po glavi, to mu je bilo stokrat na dan na jeziku, po tem je izpraševal pri vsakih vratih. Da ni umrl, to so mu povedali v uradih, a kje da je, tega mu ni nihče vedel povedati.

Ves upehan in zatopljen v svoje misli se je vračal Rovetta di Kadona z Viča v Ljubljano, in ker je bila že tema, jo je krenil po Salendrovih ulicah. Nič ni gledal okrog sebe, saj so ga trpinčile težke skrbi in tako se je zgodilo, da se je zaletel v človeka, ki je ravno stopil iz stare hiše, tako močno, da se je mož skoro podrl.

»O pardon — pardon,« je vzkliknil Rovetta di Kadona ves prestrašen.

»Kaj — zdaj boš pa še zmerjal,« je bil ljut odgovor zadetega moža in z vzdignjeno roko je stopil Angelik pred Rovetto. A ko mu je pogledal v obraz, mu je tudi upadla roka.

»A — vi ste,« je vzkliknil veselo. Midva se pa poznava. Saj sva že skupaj pila, ali ne?

»Da, gospod,« je odgovoril Rovetta. »V »Peklu« sva bila skupaj.«

»No, če vam je prav, pa pojdiva še nocej tja,« je menil Angelik dobrodušno. »In mi ne zamerite, da sem bil prej tako neuljuden in sem kar pest dvignil. Ali veste, jaz sem bil slabe volje. Imel sem namreč danes že pol dvoboja.«

»Kako?« se je začudil Rovetta di Kadona. »Pol dvoboja?«

»Da! Polovico dvoboja sem pre-stal. Prvo polovico namreč. Hudo je bilo in ni čuda, da sem še zdaj tako jezen. Veste, to je bilo tako. Neki francoski oficir je spremljal mojo nekdanjo nevesto. Ko se je od nje poslovil, sem si hotel moža ogledati. Samo, da bi ga poznal. No in ker sem si ga ogledoval, se je ta človek razko-račil in je vpil nad menoj. In, slišite, nazadnje me je še razžalil in me dva-krat pošteno brenil.«

Rovetta se je na tihem iskreno veselil te nezgode svojega pivskega brata in mu tudi kot dober človek prejete brece privoščil.

»To je bila torej prva polovica vašega dvoboja?«

»Da, to je tista polovica, ki sem jo prestal.«

»In kaj se je potem zgodilo?«

»Jaz sem bil seveda hud in raz-žaljen. Bog ve, kaj bi se bilo vse go-dilo, ko bi bil tisti grdin še malo po-čakal. Slišite! Ko sem jaz k sebi pri-

šel, takrat je vse v meni zavrelo. Trikrat sem pljunil za oficirjem in tako sem ga zmerjal, da bi ga bilo lahko do sodnega dne sram, če bi me bil slišal. In še borila bi se bila in pa streljala, ko bi mi ne bil ušel. A kaj, ko toliko časa nisem k sebi pri-šel in mi je oficir ušel.«

»Vi ste res vrl in neustrašen mož,« je Rovetta hvalil novega tova-riša. »Prvo polovico dvoboja ste res hrabro prestali.«

»Kajneda?« je veselo vzkliknil Angelik. »No in ker ste vi tako uvi-deven mož, bom pa danes jaz dal za bokal vina, da primerno poslavimo najino prijateljstvo.«

In pila sta potem do pozne noči, in ko je bil Angelik že tako vesel, da nič več ni prav vedel, kaj dela in kaj govori, tedaj mu je začel Rovetta pri-povedovati skrivnostne stvari o Adelgundi.

»O, bodite veseli, da ste se izne-bili te vaše neveste,« mu je dopove-doval. »To vam je strašna ženska! Starega grofa Panigaja ima tako za norca, da se še meni smili. In nič srea nima. Samo denar hoče. Še obu-božal bo stari grof, če ga bo še dol-go skubila.«

»Kako me to veseli,« se je smejal Angelik. »Kako mu to privoščim. Vse mu naj vzame, vse do zadnjega

Nezgode.

Posestnika žena Marija Belec iz Topola je šla na njivo k ženjcam. Po nesreči je pa padla, in si zlomila desno nogo. — V Spodnjem Kašlju se je triletni deček Oton Jahn, tovarniškega delavca sin, pri svojem starem očetu Janezu Pogačniku po nesreči vsedel v škafo vrele svinjske krme in se opeknel na spodnji del telesa. — Glavnikarjeva hči Marija Jugovic je tako nesrečno padla na stopnicah, da je na levem očesu zadobila težko okvaro.

Po nesreči svojega otroka ubil.

Posestnik Franc Kadunc je znan kot alkoholik, ki si drži doma vino in žganje. Dne 28. julija t. l. okoli 6. zvečer je bil Kadunc jako slabe volje, ter se jezil na svojo ženo Frančiško, ko je ravno imela v naročju 3 mesece starega sinčka Janeza in se mudila na dvorišču. Pograbil je v svoji jezi senene vile ter z njimi udaril svojo ženo po zadnjem delu telesa; a v tem je zadel tako nesrečno svojega otročka na glavo, da je bil v par minutah mrtev. Žena in navzoč delavec pravita, da je bil takrat Kadunc zelo pijan.

Za gospodinjstvo! V Šiški v novi ljudski šoli priredi tvrdka Singer Ko. del. družba v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 4. od 1. avgusta naprej brezplačen učni tečaj na stroju, za umetno vezenje, krpanje perila, nogavic itd. Ker je ta pouk za vsako hišo zelo koristen, priporočamo, da se ga cenjene gospe in gospice v obilnem številu udeležijo.

Iz sodne dvorane.

Okrajno sodišče ljubljansko.

Hrupna scena v tovarni. Roza Belcjan in Jožefa Porenta, delavki v predilnici, nista prav posebni prijateljici. Zakaj ne, tega ne bomo preiskovali. Vse pa kaže, da so vzrok — kakor v takih slučajih pogosto — fantje. To neprijateljstvo med obema delavkama je zadnjič z elementarno silo izbruhnulo na dan. In kar v tovarni. Katera je začela, se ne da čisto sigurno konstatirati, le toliko je gotovo, da so letele psolve sem ter tja, kakor mačka, mavra itd. Slednjič sta si skočili v lase; nohti so pri tem igrali seveda veliko vlogo. Epilog tej hrupni sceni se je odigral pred okrajnim sodiščem. Roza Belcjan bo zaradi zmerjanja sedela 24 ur v zaporu, Jožefa Torenta pa bo morala plačati 20 kron globe ali pa tudi 24 ur sedeti in plačati Rozi Belcjan za zdravnika 15 kron. Tisti, ki so se pa pri oni sceni zabavali, ne bodo plačali ničesar — to je očitna krivica. Če se plačuje v cirkusu in v gledališču, ter v kinematografu vstopnina, zakaj ba se pa pri takih improviziranih humorističnih - nehumorističnih scenah ne plačujevalo?

krajcarja, tako da bo moral na kapucinski porti prositi tiste župce, ki bi je še pes ne povohal.

»Vidim, da ste blag mož, gospod Angelik«, je menil Rovetta. »Poslušajte me torej dalje. Kot prijatelj vam hočem vse razodeti, kar vem, samo da boste laglje pozabili na svojo nezvesto Adelgundo. Ta ženska sploh ne ve, kaj je zvestoba. Glejte, ta ubogi grof Panigaj ji izpolnjuje vse želje, troši zanjo denar, kakor bi bil iz uma, a ona ga goljufa z drugimi. Najraje ima oficirje.«

»To pa že ni res«, je odločno ugovarjal Angelik. »Adelgunda mi je sama povedala, da oficirjev nič ne mara, samo uniforme se ji dopadejo.«

»Vi že dlje časa niste z njo govorili in torej ne veste njenega sedanjega mišljenja«, se je razvnel Rovetta di Kadona. »Mene poslušajte, ki natančno vem, kako in kaj. Adelgunda ima kar tri oficirje za ljubimce. Skoro vsako noč gre skrivaj iz hiše.«

»Kaj pa pravi tisti stari Italijan, ki ji denar daje?«

»Nič — saj ne verjame, da ga Adelgunda goljufa.«

»Saj jaz tudi ne verjamem«, je menil Angelik. »Ko mi je vendar

Nasilnež. Voznik Vojska v Spodnji Šiški je nasilen človek. Zadnjič je svojo nasilnost pokazal nad gospo Sch., soprogo železniškega uslužbenca. Kaj se mu je gospe pravzaprav zamerila, tega ne vemo. Vemo le to, da je zadnjič pridrl v stanovanje gospe Sch., gospe pograbil in vrgel na tla, ter jo suval, za nameček pa je gospo posadil na razbeljen štedilnik. Gospe je zadobila lahke telesne poškodbe. Sirovemu nasilnežu je sodnik odmeril 5 dni zapora z enim postom; povrh mora plačati gospe za bolečine 10 K in 21 K, ker ni mogla en teden nič delati.

Najnovejše vesti.

Obsedno stanje na otoku Samos.

Carigrad, 31. julija. Na otok Samos so odplule turške bojne ladje z vojaštvom. Prihodnje dni se namreč vrše tam volitve in se je bati velikih izgredev.

Pomanjkanje mesa v Budimpešti.

Budimpešta, 31. julija. V mestu je nastopilo pomanjkanje mesa. Tedensko se namreč potrebuje 2000 volov v Budimpešti. Ta teden pa se jih je prignalo in zaklalo le 1115. Vsled tega draginja narašča.

Velika tovarniška nesreča.

Novi Sad, 31. julija. V bližini mesta nahajajoči se cemetni tovarni se je razpočil kotel. Vsled eksplozije je podrt del tovarniškega poslopja. 10 delavcev je mrtvih, 18 pa ranjenih, deloma prav težko.

Spopad med Bolgarom in Turkom.

Sofija, 31. julija. Nek Bolgar iz Skoplja je napadel na tukajšnjem kolodvoru nekega Turka ter ga ranil. Bolgar trdi, da je ta Turek eden glavnih agitatorjev turške vlade v Macedoniji in da je pred leti Bolgarovega očeta in brata umoril. Turkeve rane niso nevarne. Bolgar je bil aretiran.

Kolera v Petrogradu.

Petrograd, 31. julija. Kolera se v mestu še vedno širi. V zadnjih dneh je zopet obolelo na kolero 83 oseb, od katerih jih je umrlo 28.

Ukradena denarna pisma.

Linee, 31. julija. Tukaj sta bila aretirana dva poštna uslužbenca, katera sta osumljena, da sta ukradla v noči med zadnjo soboto in nedeljo na linški kolodvorski pošti denarna pisma za 30.000 K, o kateri tatvini smo že poročali.

Ruska socijalnerevolucionarna stranka na delu.

Petrograd, 31. julija. Iz Tiflisa se poroča: V nek tukajšnji hotel sta prišla neki možki in neka ženska. Kmalu na to sta pustila poklicati k sebi zdravnika dr. Agamonova, češ da sta bolna. Ko je dr. Agamonov

Adelgunda sama rekla, da oficirjev ne mara.

Rovetta di Kadona bi bil Angeliku najraje vrgel nekaj tepcev ob glavo, toda uvidevajoč, da bo tega moža še rabil, se je premagoval.

»Ali hočete dokazov, gospod Angelik?« je vprašal jezno. »Tudi te vam preskrbim! Jutri zvečer imajo oficirji v svojem kopališču na Starem trgu zabavo. Nekako maskirano ali odhodnico igralkam kali. Adelgunda bo gotovo tam. Če hočete, Vam pokažem, kako se lahko prepričate. Ali hočete?«

»Hm — ali je nevarno?« je vprašal Angelik.

»E, kaj bo nevarno! V najslabšem slučaju bodele zopet prestali polovico dvoboja.«

»To pa že riskiram«, je menil Angelik. »Za vse slučaje bom pa oblekel kapucinsko kuto.«

Domenila sta se vse natančno in Rovetta je bil tako zadovoljen z uspehom tega pogovora, da je premagal svojo skopost in naročil še bokal vina ter ga le po neljubem slučaju pozabil plačati. Tako sta pila in pila, dokler ju krčmar ni postavil pod kap.

(Dalje prihodnje.)

ravno pisal recept, sta ga napadla in mu odrezala glavo. Nato sta stanovalje zapustila in odšla neznano kam. Šele po daljšem času se je s pomočjo policije odprla soba, kjer se je nutil grozen prizor. Na mizi je bila odtisnena štampilja socijalnerevolucionarske stranke na Ruskem. Na lovu za morilecem dr. Crippenom.

London, 31. julija. Dosedaj navzlic večkratnim brzojavnim poročilom in vprašanjem še vedno ni gotovo, ali se res nahaja na ladji »Montrose« dr. Crippen s svojo ljubico. Po brzojavnih poročilih baje stražijo štirje možje oba osumljenca, toda tako, da ne moreta prav nič zapaziti, da se jih opazuje. Če sta ta dva osumljenca prava, dobi kapitan ladje »Montrose« 6000 kron nagrade.

Za kratek čas.

— Jaz svojega moža ne bom goljufala, že ker je tako dober.

— Kaj hočeš, ljuba duša, voliški so tudi dobri, a usoda jim je vendar dala roge.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Ovratniki in manšete se podražo. Društvo avstrijskih tvorničarjev za perilo razglašuje v okrožnici z dne 31. julija avstro-ogrskim prodajalcem na drobno, da se cene ovratnikov in manšetom zviša. Navajajo se pa v tej okrožnici kot vzrok temu zvišanju naslednje okolnosti: trajno visoka cena na bombaževem trgu in posebno vedno rastoče podraževanje izdelovanja, ki je imelo, kakor znano, letošnjo spomlad za posledico teden trajajoč boj za mezdo v dunajski bombažev stroki. Tudi se naglašuje, da ima Avstro-Ogrska najnižje cene v drobni prodaji ovratnikov in manšet pri najboljši kakovosti in da bo imelo sedanje podraževanje od strani izdelovalcev vsekako za posledico tudi podraževanje teh predmetov v prodaji na drobno.

Borzna poročila.

Dunaj, 31. julija. Budimpeštanska borza je prevzela danes vodstvo in njeno dobro razpoloženje je močno vplivalo na dunajski trg. V očigled okrepljenosti ogrskih razmer niso niti newyorške, niti berlinske nesigurnosti vplivale na mirno in trajno tendenco tukajšnje borze. Seveda so gibanja med kurzi le prav ozki in le bustehradске akcije so nekoliko poskočile. Akcije južne železnice niso bile poslabšane, one Ferdinandove severne železnice so znatno padle. Ogrske rente so v kurzu nekoliko popustile.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 30. julija 1910.

Maložbeni papirji.	Denarni	Blagovni
4% majeva renta	93-60	93-80
4 1/2% srebrna renta	97-55	97-75
4% avstr. krona renta	93-55	93-75
4% ogr.	91-90	92-10
4% kranjsko deželno posojilo	95-50	96-50
4% k. o. češke dež. banke	94-—	95-—

Srednje.

Srečke iz l. 1860 1/2	228-—	234-—
„ 1864	321-—	327-—
„ tiske	154-—	160-—
„ zemeljske I. izdaje	297-25	303-25
„ II.	279-—	285-—
„ ogrske hipotekne	247-—	253-—
„ dun. komunalne	533-—	543-—
„ avstr. kreditne	528-—	538-—
„ ljubljanske	84-—	90-—
„ avstr. rdeč. križa	63-75	67-75
„ ogr.	38-—	42-—
„ bazilika	28-90	32-90
„ turške	256-75	259-75

Belice.

Ljubljanske kreditne banke	446-—	447-—
Avstr. kreditnega zavoda	672-—	673-—
Dunajske bančne družbe	547-50	548-50
Južne železnice	110-25	111-25
Državne železnice	741-—	742-—
Alpine-Montan	741-—	742-—
Češke sladkorne družbe	234-50	236-—
Živnostenske banke	261-50	262-50

Valute.

Cekini	11-36	11-38
Marke	117-37 ¹⁰	117-57 ¹⁰
Franki	95-35	95-45
Lire	94-65	94-85
Rubli	2-52 ¹⁰	2-53 ¹⁰

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 30. julija 1910.

Termia.

Pšenica za oktober 1910	za 50 kg	9-33
Pšenica za april 1911	za 50 kg	9-62
Rž za oktober 1910	za 50 kg	7-04
Koruzza za avgust 1910	za 50 kg	5-55
Oves za oktober 1910	za 50 kg	7-18

5 via. cenele.

Učenca ali praktikanta

sprejme takoj v trgovino mešanega blaga
Anton Valentak, Velenje na Štajerskem.

Dr. Evgen Gallatia

odpotuje od 2. do 10. avgusta.

Na obroke!

Srebrne remontoarke, zlate damske in moške verižice. Pristno, uradno puncirano blago, 4 K na mesec brez povišanja cene. Razpošilja se brzo in na vse kraje. Zahtevajte naročilni list. Te stroke največja razpošiljalnica na odplačila R. Lechner, Bredlava št. 81.

Ceniki s koledarjem zastoj in poštne prosti. 1045

Pozor!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znakom

„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

Fr. Čudnu

urarju in trgovcu v Ljubljani.

Delničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Bielu in Genovi. Uhani, prstani, briljanti. Svetovno znano najfinejše blago po najnižjih cenah.

Najnovejši največji uspeh!

Zajamčeno 120 litrov na uro posname Mayfarthov separator za mleko 55

„Diabolo“

ki stane samo 125 K.

Najostrejšje posnemanje. — Najlažji tek. — Najpreprostejša konstrukcija.

Obrnite se na

PH. MAYFARTH & CO.

tvornica poljedelskih strojev.

Dunaj, Taborstrasse št. 71.

Preprodajalci in agenti proti visokemu rabatu dobrodošli. Reflektanti dobe separator na poizkušnjo.

Globoko potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežujočo vest o bridki izgubi našega iskreno ljubljenega soproga, oziroma očeta, sina, brata in strica, gospoda 75

Antona Lehrmana

zasebnega uradnika

ki je dne 29. julija 1910 ob pol 11. uri zvečer po daljši, zelo mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega, v 34. letu svoje starosti mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb dragega rajnika se vrši v nedeljo dne 31. julija 1910 ob pol 6. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v frančiškanski cerkvi v Ljubljani. — Nepozabnega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

Ljubljana, 30. junija 1910.

Margareta Lehrman, roj. Kastelic soproga.

Al. Lehrman Marija Lehrman

mat. sestra.

Marija, Tondak, Marjetica, Ciril in Josica, otroci.

Prvi slovenski izprašani optik in strokovnjak
Dragotin Jurman
 Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

2 učenci
 močna in poštenih staršev pri
And. Krečija,
 trgovina z mehanim blagom in
 deželni pridolki, Bebovo (Sp.
 štajerske). 72

Grand cirkus Frères Villand.
Danes 2 predstavi:
 popoldne ob 4 z novim sporedom zvečer ob 8
Prvikrat tukaj!
Villandova čudovna četa medvedov.
 Na večstransko zahtevanje smo svoje gostovanje podaljšali za 2 dni, zadnja predstava bo torej v torek, dne 2. avgusta t. l.

V torek, ob 4. uri popoldne rodbinska predstava
 s polovičnimi cenami na vseh prostorih. 73

NAZNANILO.
 Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril
 v Prisojni ulici v hiši gosp. Privška lastno novo
BRIVNICO.
 Sprejemam tudi mesečne abonente.
 Prodajam dišave, mila in razne toaletne stvari.
 Priporočam se za mnogobrojni obisk
STANKO MAHOVIČ
 brivec 2572
 Ljubljana, Prisojna ulica.

Ustanovljena leta 1882. 23
Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
 registrirana zadruga z neomejeno zavezo
 v lastnem zadržnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
 je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 82,116.121-11
 upravnega premoženja K 20,775.510-59
obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%
 brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica
 sama za vložnike.
 Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim pro-
 metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.
 Stanje hranilnih vlog nad K 20,000.000
 Posojuje na zemljišča po 5 1/2% z 1 1/2% na amortizacije ali pa po
 5 1/2% brez amortizacije; na menice po 6%.
 Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven modelj
 in praznikov.
 Telefon št. 185. Poštne hranilnice račun št. 828.405.

M. Kristofič-Bučar
 Stari trg št. 28, Ljubljana, nasproti Zlatenika.
Zadnja moda
BLUZE zgornja **KRILA** spodnja
 svilene in čipkaste od 10 K do 50 K;
 volnene in batistne od 5 K do 30 K;
 dilaaste in druge od . . 3 K do 20 K.
 volnene vrhne od . . 6 K do 40 K
 svilnate spodnje od 20 K do 30 K
 iz drugega blaga od 2 K do 20 K
Nočne halje in fine kostume
 od 10 K do 40 K. od 10 K do 40 K.
otročje oblekce in krstne oprave
 od 2 K do 20 K. od 3 K do 10 K.
 Perilo, predpasnike, moderce, otroče klobučke, kapice
 in vsako drugo modno in drobno blago in solidnih tovarov
 po najnižji ceni.
 Naročnikom pošljem tudi na izbiro.

NAZNANILO.
 Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da sem otvoril
 moderno urejeno
drogerijo in fotomanufakturo
„ADRIJA“
 v Šelenburgovi ulici št. 5, nasproti glavni pošti
 kjer imam v zalogi materialno blago, kemikalije za tehnične
 namene, kirurške obveze in potrebščine za oskrbovanje bolnikov,
 veliko zalogo vseh redilnih sredstev za otroke, glavno zalogo
 parfumov in toaletnih izdelkov tu in inozemskih tvrdk ter po-
 polno zalogo fotografskih potrebščin in aparatov.
Blago je prevoznostno in sveže.
 Potrudi se bodem velen. odjemalce zadovoljiti z vzorno po-
 strežbo in zmernimi cenami.
 Vnanja naročila izvršujem z obratno pošto.
 Z velespoštovanjem
B. ČVANČARA
 drogist.
 Oblastveno dovoljena prodaja zdravilnih zelišč.
 Praktično urejena kam. delavnica na razpolago.

Član dunajskih in berlinskih pre-
 voznikov poštstva. — Sprejema vse
 v spedičijo spadajoče prevoznine iz
 vseh in v vse kraje, po najnižjih
 tarifih. — Prevaža poštstvo v novih
 patentovanih poštvenih vozeh na
 . . vse kraje, tudi v inozemstvo. . .

Spedičijsko podjetje
JOŠ. ŠKERLJ v Ljubljani
 Ustanovljeno leta 1900

Sprejema na zalogo razno blago, po-
 šitvo itd. Krasna, suha in čista skladišča so na razpolago. — Nabiralni
 promet Dunaj-Ljubljana in obratno
 zastopnik na Dunaju je Karl Lawl,
 spedičiter, Dunaj I., Schallhof str. 6.